

პოლიტსკოლეჯის მსხმნელთა დასახმარებლად

ქართული
ზნობრივობა

K $\frac{17.322}{2}$

საბჭოთა ხალხების ერთიანი ოჯახი

მასალა მუშაობა თბილისის

გამომცემლობა „კომუნისტი“
თბილისი — 1948

პოლიტსკოლების მსგავსეთა დასახმარებლად

323/1/47

ქართული
ბიბლიოთეკა

საბჭოთა ხალხების
ეკთიანი ოჯახი

მასალები მუშვიდო თემისათვის

K276.441
3

K17322
2

გამომცემლობა „კომუნისტი“
თბილისი—1946

საბარტევიძის პარამპეტის
ბიბლიოთეკის მისამართი

შავი სკიზი სქანის

7

ქართული
ბიბლიოთეკა

შ ი ნ ბ ა რ ს ი

	89
1. ლენინურ - სტალინური ნაციონალური პოლიტიკა	3
2. თანასწორუფლებიანი ხალხების კავშირი	7
3. ლენინურ - სტალინური ნაციონალური პოლიტიკის დიდი ნაყოფი .	16
4. საბჭოთა პარტიოტიზმი ჩვენი საზოგადოების განვითარების შედეგ- რი ძალა	26
სოცლემ დასვენები	311

პალატისმკვებელი გამოშვებისათვის გ. ჯიბლაძე

ზღვ. № 1611

ტირაჟი 55.000

შე 14291

დ. [REDACTED] საბელობის პოლიგრაფკომბინატი „კომუნისტი“.

თბილისი, ლენინის ქ. № 14

32 გვ. 19 სტ. 503.

საბჭოთა ხალხების ერთიანი ოჯახი

1. ლენინურ-სტალინური ნაციონალური პოლიტიკა

ხალხთა ჩაგვრა კაპიტალისტურ ქვეყნებში. როგორც უკვე პირველი თემის მასალებში იყო აღნიშნული, მეფის რუსეთი ხალხთა საპყრობილეს წარმოადგენდა. ცარიზმი სასტიკად ჩაგრადა რუსეთის ხალხებს. მათ დაუნდობელ ექსპლოატაციას უწევდნენ როგორც რუსი კაპიტალისტები და მემამულეები, ისე ადგილობრივი, ნაციონალური კაპიტალისტები და მემამულეები. ხალხებს წართმეული ჰქონდათ ყველაზე უბრალო სამოქალაქო უფლებანი.

ამხანაგი სტალინი ამბობს:

„ძველ დროს, როცა ჩვენი ქვეყნის ხელისუფლების სათავეში მეფე, კაპიტალისტები, მემამულეები იდგნენ, მთავრობის პოლიტიკა მდგომარეობდა იმაში, რომ ერთი ხალხი — რუსი ხალხი — გაეხადნათ გაბატონებულად, ხოლო ყველა დანარჩენი ხალხი — შორჩილად, დაჩაგრულად. ეს იყო მხედური, მგლური პოლიტიკა“¹.

ნაციონალური ჩაგვრის ასეთსავე მგლურ, მხედურ პოლიტიკას ახლაც ახორციელებენ კაპიტალისტური სახელმწიფოები, განსაკუთრებით თავიანთ კოლონიებში.

კოლონიური ხალხები უსასტიკეს ჩაგვრას განიცდიან. ისინი უუფლებონი არიან. კოლონიზატორები მოურიდებლად ძარცვავენ მათ, ექსპლოატაციას უწევენ, საშინელ სიღატაკესა და სიბნელეში ჰყავთ.

¹ ლენინი და სტალინი. ნაწარმოებთა არჩეული ნაკრები კ. 3 (ბ) ისტორიის შესასწავლად. ტომი III, გვ. 659—660.

ორას წელს ბატონობდნენ ინგლისელები ინდოეთში. სო-
ლო ინდოელთა 90 პროცენტი წერა-კითხვის უცოდინეა. ამ
ვეებერთელა ქვეყნის მოსახლეობა მოკლებულია განათებას
დახზარებას. 100 მილიონი ინდოელი დაავადებულია
რით, ყოველწლიურად ინდოეთში შიმშილით იხოცება მი-
ლიონობით ადამიანი.

ამერიკის შეერთებულ შტატებში მილიონობით ზანგი
ცხოვრობს. ამ ზანგების წინაპრები ამერიკაში აფრიკიდან ჩა-
იყვანეს ამერიკელმა მონათმფლობელებმა პლანტაციებში სა-
მუშაოდ. მონათმფლობელობა ამერიკის შეერთებულ შტა-
ტებში გაუქმებულია, მაგრამ ზანგები კვლავინდებურად უუფ-
ლებო მდგომარეობაში დარჩნენ. ამერიკელები ზანგებს „და-
ბალ რასად“ თვლიან, უკრძალავენ მათ იმ სკოლებში სწავ-
ლას, სადაც თეთრკანიანები სწავლობენ, თეატრებში სია-
რულს, სადაც თეთრკანიანები დადიან, თეთრკანიანებისათვის
განკუთვნილ ტრამვაის ვაგონში ჩაჯდომას. ზანგები ჩამო-
ცილებული არიან სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოე-
ბის არჩევნებს. ამერიკაში ზანგებს დაუსჯელად სცემენ და
ხოცავენ.

ამერიკელი და ინგლისელი იმპერიალისტები ჩავრული
ერებისა და არასრულუფლებიანი ხალხების ჩახშობის თავი-
ანთი პოლიტიკით ბევრით არაფრით განსხვავდებიან გერმა-
ნელი ფაშისტებისაგან. ჰიტლერელები ამბობდნენ, რომ კა-
ციობრიობა თითქოს იყოფა ორ ნაწილად: ერთ მხარეზე არიან
გერმანელები, რომლებიც რაღაც „უმაღლეს რასას“, ბატონთა
ერს ეკუთვნიან, ხოლო მეორე მხარეზე — ყველა დანარჩენი
ხალხი, რომელნიც ვითომდა „დაბალ რასას“, მონების ერს
ეკუთვნიან. რომლებზეც გერმანელებმა უნდა იბატონონ.
ამეთსავე შეხედულებას გაძლიერებით ქადაგებენ ახლა ამე-
რიკელი და ინგლისელი იმპერიალისტები, როცა ამერიკე-
ლებსა და ინგლისელებს „უმაღლეს რასას“ მიაკუთვნებენ.

კაპიტალისტურ ქვეყნებში არ არის და არც შეიძლება იყოს
ერთნაირი თანასწორობა და ხალხთა შორის მშვიდობა. ვი-
ნაიდან ბერეჟაზია სასიცოცხლოდ დანატერესებულია ხალ-

ხების ჩაგვრით და ეროვნული შუღლის დანერგვით. პლოატატორული კლასები ერთა შორის ჩხუბის ორგანიზატორები არიან.

ეროვნული

კოლონიაური და დამოკიდებული ხალხების განთავსება — მოიშორონ იმპერიალისტთა ჩაგვრა, მიაღწიონ დამოუკიდებლობას და ნამდვილ ეროვნულ თანასწორობას — ბურჟუაზია უღარესად სასტიკი საშუალებებით ახშობს.

სსრ კავშირის ხალხთა თანასწორუფლებიანობა. მარტო ჩვენს საბჭოთა ქვეყანაში, სადაც ლიკვიდირებულია ექსპლოატატორული კლასები, — მოსპობილია ეროვნული ჩაგვრა და ხალხთა შორის დამყარებულია სრულიად ახალი ურთიერთობა. ეს ურთიერთობა აგებულია ყველა ხალხის თავისუფლებასა და თანასწორუფლებიანობაზე.

ჩვენი ქვეყნის ხალხთა თავისუფლება და თანასწორუფლებიანობა შედეგია რუსეთის მშრომელი ხალხების ერთობლივი ბრძოლისა და გამარჯვებისა ბოლშევიკური პარტიის ხელმძღვანელობით.

ბოლშევიკური პარტია ყოველთვის გადაჭრით იბრძოდა რუსეთის ყველა ხალხის განთავსუფლებისათვის კლასობრივი და ეროვნული ჩაგვრისაგან და მათი სრული თანასწორუფლებიანობისათვის. იგი განუმარტავდა მშრომელებს, რომ სანამ ცარიზმი და კაპიტალიზმი არსებობს, — ეროვნული ჩაგვრა გარდევალა. ეროვნული ჩაგვრა რომ მოისპოს, საჭიროა მოისპოს ცარიზმი და კაპიტალიზმი. ეროვნული განთავსუფლებისათვის ბრძოლა ნაწილია მშრომელთა საერთო ბრძოლისა ცარიზმისა და კაპიტალიზმის წინააღმდეგ. ბოლშევიკების პარტია მოუწოდებდა რუსეთის ყველა ეროვნებას მშრომელთა ერთმანეთთან დაახლოებისაკენ და მოაწყო მათი ერთობლივი ბრძოლა საერთო მტრის წინააღმდეგ.

ბოლშევიკები იბრძოდნენ არა მარტო რუსეთის ცარიზმის მჩაგვრელური პოლიტიკის წინააღმდეგ, არამედ ადგილობრივი კაპიტალისტებისა და მემამულეების ნაციონალისტური პოლიტიკის წინააღმდეგაც. ადგილობრივი ბურჟუაზია ეროვნული

ნული განთავისუფლებისათვის ბრძოლის სახით ცდილობდა ხელთ ეგდო ძალაუფლება და დაემკვიდრებინა, რაზეც მტრ-ტონობა მშრომელებზე. ისევე როგორც ცენტრში, მტრ-ტონობა თებდა ხალხთა შორის მტრობის დანერგვის ბინძურ, სისხლიან საქმეს.

დიდმა ოქტომბრის სოციალისტურმა რევოლუციამ მონობიდან გაათავისუფლა რუსეთის ხალხები.

ამხანაგი სტალინი ამბობს:

„1917 წლის ოქტომბერს, როცა ჩვენში დიდი პროლეტარული რევოლუცია გაჩაღდა, როცა ჩვენ დავამხეთ მეფე, მემამულეები და კაპიტალისტები, დიდმა ლენინმა, ჩვენმა მასწავლებელმა, ჩვენმა მამამ და აღმზრდელმა თქვა, ამიერიდან არ უნდა იყვნენ არც გაბატონებული, არც დამორჩილებული ხალხები, ხალხები თანასწორი და თავისუფალი უნდა იყვნენო. ამით მან დაასამარა ძველი მეფის, ბურჟუაზიული პოლიტიკა და გამოაცხადა ახალი, ბოლშევიკური პოლიტიკა—ჩვენი ქვეყნის ხალხთა შორის მეგობრობის პოლიტიკა, ძმობის პოლიტიკა“.²

საბჭოთა ხელისუფლებამ გააუქმა ძველი კანონები, რომლებიც განამტკიცებდნენ ხალხთა უთანასწორობას, მოსპოვროვნული ჩაგვრა.

ბოლშევიკურმა პარტიამ და საბჭოთა ხელისუფლებამ არა მარტო გამოაცხადეს ხალხთა თანასწორობა, არამედ საქმით განახორციელეს ეს თანასწორობა. კომუნისტური პარტია საბჭოთა კავშირის ხალხებს ზრდის ძმობისა და მეგობრობის სულისკვეთებით, ხალხთა ურთიერთ დახმარებისა და მხარდაჭერის სულისკვეთებით სამეურნეო და საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა დარგში.

ეს ახალი ნაციონალური პოლიტიკაა. იგი შეიმუშავეს ლენინმა და სტალინმა.

² ლენინი და სტალინი. ნაწარმოებთა კრებული. საკავშირო კ. პ. (ბ) ისტორიის შესასწავლად. ტომი III, გვ. 660.

2. თანასწორ უფლებიანი ხალხების კავშირი

ჩატომ გაერთიანდნენ საბჭოთა რესპუბლიკები შირში. მსოფლიოში პირველი საბჭოთა რესპუბლიკა. რუსეთს გარდა, რომლებიც მისი მოსახლეობის უმრავლესობას შეადგენდნენ, მასში შედიოდნენ: ბაშკირები, თათრები, მარიელები, კომი, მორდველები და სხვა ეროვნებანი. ამ რესპუბლიკაში წარმოიშვა ცალკე ნაციონალური სახელმწიფოებრივი ერთეულები: ავტონომიური რესპუბლიკები და ავტონომიური ოლქები. რუსეთის რესპუბლიკა შეიქმნა და ახლა არსებობს როგორც საბჭოთა ნაციონალური რესპუბლიკებისა და ოლქების ფედერაცია (გაერთიანება). ამ მრავალეროვან რესპუბლიკას ასევე ეწოდება რუსეთის საბჭოთა ფედერაციული სოციალისტური რესპუბლიკა (რსფსრ).

რსფსრ შემდეგ საბჭოთა რესპუბლიკები შეიქმნა უკრაინაში, ბელორუსიასა და ამიერკავკასიაში. ამხანაგი სტალინი, რომელიც სათავეში ედგა ეროვნებათა საქმის სახალხო კომისარიატს, ხელმძღვანელობდა უკრაინისა და ბელორუსიის საბჭოთა რესპუბლიკების და ამიერკავკასიისა და შუა აზიის საბჭოთა რესპუბლიკების შექმნას. იგი ეხმარებოდა საბჭოთა ქვეყნის მრავალრიცხოვან ეროვნებებს შეექმნათ თავიანთი ავტონომიური რესპუბლიკები და ოლქები.

სამოქალაქო ომის წლებში საბჭოთა რესპუბლიკები ერთად იბრძოდნენ საერთო მტრის წინააღმდეგ. მშვიდობიანი მშენებლობის წლებში ისინი გაერთიანდნენ ერთიან საკავშირო სახელმწიფოდ.

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირი შეიქმნა 1922 წლის 30 დეკემბერს მოკავშირე რესპუბლიკების ერთ საკავშირო სახელმწიფოდ გაერთიანების გზით. საბჭოთა კავშირის დედაქალაქია მოსკოვი.

რა მიზეზებმა აიძულეს საბჭოთა რესპუბლიკები გაერთიანებულიყვნენ ერთ სახელმწიფოებრივ კავშირად?

ჯერ კიდევ საბჭოთა ხელისუფლებამდე ჩვენი ქვეყნის სხვადასხვა რაიონებს შორის სამეურნეო კავშირი დამყარდა. მაგალითად, პეტროგრადის, მოსკოვისა და სხვა რაიონებისათვის აუცილებელი იყო სამხრეთის რაიონებისა და ტანილი პური. ჩვენი ქვეყნის სამხრეთი და აღმოსავლეთი რაიონები მოსკოვიდან და პეტროგრადიდან იღებდნენ მანუფაქტურას. შუა აზია ბაშხით ამარაგებდა პეტროგრადის, მოსკოვის, ივანოვოს, ვლადიმირისა და ცენტრალური რუსეთის სხვა ქალაქების საფეიქრო ფაბრიკებს. დონბასიდან მოდიოდა ქვანახშირი, ბაქო და გროზნო ნავთს იძლეოდნენ. დონბასი და დნეპრისპირეთი ლითონის მთავარი მიმწოდებლები იყვნენ.

1922 წელს საბჭოთა რესპუბლიკების წინაშე იდგა ამოცანა: სწრაფად აღედგინათ და წინ წაეწიათ სახალხო მეურნეობა. ამ ამოცანის წარმატებით გადასაწყვეტად საჭირო იყო ყველა საბჭოთა რესპუბლიკის მჭიდრო ეკონომიური თანამშრომლობის დამყარება, მათი ეკონომიური სახსრებისა და ძალების გაერთიანება. ერთობლივად, ერთ ოჯახში საბჭოთა ხალხებისათვის უფრო ადვილი იყო სახალხო მეურნეობის განვითარება.

გარდა ამისა, ცარიზმისა და კაპიტალიზმის წინააღმდეგ, თეთრგვარდიული კონტრრევოლუციისა და ინტერვენტების წინააღმდეგ ერთობლივი ბრძოლის გამოცდილება დამაჯერებლად მოწმობდა, რომ ვერც ერთი საბჭოთა რესპუბლიკა მარტო ვერ შეძლებს მიღწიოს თავისუფალ ცხოვრებას და წარმატებით დაიცვას თავი გარედან სამხედრო თავდასხმების საგან. საბჭოთა რესპუბლიკებს უნდა გაეერთიანებინათ თავიანთი სამხედრო საშუალებანი და ძალები ერთიანი, საერთო მძლავრი თავდაცვის მოსაწყობად კაპიტალისტური გარემოცვის წინააღმდეგ.

საბჭოთა ხელისუფლება, მშრომელთა ხელისუფლება, თავისი ბუნებით ისეთია, რომ იგი იწვევს არა ხალხთა გათიშვას და მათ შორის მტრობას, როგორც ბურჟუაზიის ხელისუფლება, არამედ ხალხთა გაერთიანებასა და მეგობრობას,

უფრო ძლიერი და მოწინავე ხალხების ძმურ დახმარებას
მცირე და თავის განვითარებაში ჩამორჩენილი ხალხებისადმი.
„საქირო იყო, — ამბობს ამხანაგი სტალინი, — ხალხის
მთელი ძალების გაერთიანება სოციალიზმის ექვემდებარე
თვის. საქირო იყო ქვეყნის მტკიცე თავდაცვითი უსუსურობის
ქირო იყო ჩვენი საპშობლოს ყველა ეროვნების ყოველმხრი-
ვი განვითარების უზრუნველყოფა“.³

რა საფუძველზე გაერთიანდნენ საბჭოთა რესპუბლიკები
სსრ კავშირში. ჩვენი ქვეყნის ხალხები ერთიან საქავეშირო
საბჭოთა სახელმწიფოდ გაერთიანდნენ ნებაყოფლობის, თა-
ნაწორუფლებიანობისა და მეგობრობის საფუძველზე. ამ გა-
ერთიანებას ჩვენ უნდა ვუმადლოდეთ ბოლშევიკურ პარტიას,
ჩვენს ბრძენ ბელადებს ვ. ი. ლენინსა და ი. ბ. სტალინს,
რომლებმაც საბჭოთა ხელისუფლების წარმოშობიდანვე საქ-
მე წაიყვანეს ყველა საბჭოთა ხალხის დაახლოებისა და მჭიდ-
რო თანამშრომლობისაკენ.

კაპიტალისტური მრავალეროვანი სახელმწიფოები ჩვეუ-
ლებრივ იქმნებოდნენ ხალხთა დაპყრობის, დამორჩილების,
ძალით შეერთების გზით. ასე შეიქმნა, მაგალითად, ბრიტანეთის
იმპერია, ამერიკის შეერთებული შტატები.

ბრიტანეთის იმპერია აგებულია მრავალპილიონიანი კო-
ლონიური მოსახლეობის სისხლსა და ძვლებზე. ინგლისმა და
იპყრო და დაიმორჩილა ინდოეთი — მსოფლიოში მეორე
ქვეყანა მოსახლეობის რაოდენობით. ინგლისმა დაიპყრო აეს-
ტრალია, ამასთან იქ თითქმის მთლიანად მოსპო მკვიდრი მო-
სახლეობა. ინგლისმა საფრანგეთს წაართვა მისი კოლონია კა-
ნადა. იარაღის ძალით, ადგილობრივი მოსახლეობის დაუნ-
დობელი გაელეტით, ინგლისმა დაიმორჩილა სამხრეთი აფრი-
კა და მთელი რიგი სხვა ქვეყნები.

ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა ასზე მეტი ომი მოაწ-
ყეს მრავალრიცხოვან, მაგრამ ფაქტიურად უიარაღო ინდიელ-

³ საქავეშირო კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) ისტორიის მოკლე
ჯურსი, გვ. 339.

თა ტომების წინააღმდეგ. ამ ქვეყნის მკვიდრი მოსახლეობა თითქმის მთლიანად იქნა გაუღებელი. ამერიკის შეერთებული შტატები იპყრობდნენ და ყიდულობდნენ საფრანგეთისაგან, ესპანეთისაგან, მექსიკისაგან ვეებერთელა რაოდენობით მოსახლეობიანად. 1867 წელს ამერიკის შეერთებული შტატებმა რუსეთის მეფისაგან 14 მილიონ 320 ათას მანეთად იყიდეს ალასკა და ალუტის კუნძულები. ასეთი გზებით ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა თავიანთი ტერიტორია ერთიანად გაზარდეს.

სულ სხვანაირად წარმოიშვა საბჭოთა კავშირი. იგი შეიქმნა საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების ნებაყოფლობითი გაერთიანებით ერთ საკავშირო სახელმწიფოდ. გადაწყვეტილება ამის შესახებ ერთხმად მიიღეს საბჭოთა ხალხების თავისუფლად არჩეულმა წარმომადგენლებმა, რომლებიც საბჭოების ყრილობაზე შეიკრიბნენ.

ნებაყოფლობითი გაერთიანება ერთერთი უმნიშვნელოვანესი საფუძველია, რომელზეც შეიქმნა, განპირობდა და მძლავრ ძალად გაიზარდა საბჭოთა კავშირი. ამხანაგი სტალინი ამბობს:

„...ხალხთა არაერთიანი კავშირი, ერთიან სახელმწიფოდ ხალხთა არაერთიანი გაერთიანება არ შეიძლება იყოს მტკიცე, თუ მას საფუძვლად არა აქვს სრული ნებაყოფლობა, თუ თვით ხალხებს არ სურთ გაერთიანება“.⁴

საბჭოთა კავშირის ისტორიაში ღირსშესანიშნაოი იყო 1939 და 1940 წლები. განხორციელდა უკრაინელი და ბელორუსი ხალხების საუკუნეობრივი ოცნება ერთიანი ეროვნული სახელმწიფოს შესახებ. უკრაინისა და ბელორუსიის სსრესპუბლიკებში შევიდნენ მთელი უკრაინული და ბელორუსული მიწები. მოხდა აგრეთვე მოლდაველი ხალხის გაერთიანება. ამასთან ერთად ლატვიის, ლიტვისა და ესტონეთის ხალხებმა დაამხეს ანტიხალხური ბურჟუაზიული ხელისუფლება,

⁴ ა. ბ. სტალინი. თხზულებანი. ტომი 5, გვ. 242.

ჩამოიშორეს მძიმე ჩაგვრის ბორკილი და შეუერთდნენ საბჭოთა ხალხების ოჯახს. 1940 წელს შეიქმნა ხუთი ახალი საბჭოთა რესპუბლიკა, რომლებიც ერთიანი საბჭოთა კავშირის თანასწორუფლებიანი წევრები გახდნენ: ლატვიის, ლიტვის, ესტონეთის, მოლდავეთისა და კარელია-ფინეთის რესპუბლიკები.

ამჟამად საბჭოთა კავშირის შემადგენლობაში შედის 16 მოკავშირე საბჭოთა რესპუბლიკა:

რუსეთის საბჭოთა ფედერაციული სოციალისტური რესპუბლიკა (რსფსრ),

- უკრაინის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა,
- ბელორუსიის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა,
- უზბეკეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა,
- ყაზახეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა,
- საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა,
- აზერბაიჯანის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა,
- ლიტვის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა,
- მოლდავეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა,
- ლატვიის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა,
- ყირგიზეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა,
- ტაჯიკეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა,
- სომხეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა,
- თურქმენეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა,
- ესტონეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა,
- კარელია-ფინეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა.

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკები, რომლებიც ნებაყოფლობით გაერთიანდნენ კავშირში, თანასწორუფლებიანი არიან. საბჭოთა კავშირში არ არის გაბატონებული პრივილეგიური ერი და არ არის დამორჩილებული, ჩაგრული ერები, როგორც ეს რუსეთის იმპერიაში იყო, როგორც ეს ახლა ბურჟუაზიულ მრავალეროვან სახელმწიფოებშია. თვითეული მოკავშირე რესპუბლიკა, მიუხედავად იმისა, რამდენია მასში მოსახლეობა, რაოდენ დიდია მისი ტერიტორია, სარგებ-

ლობს ყველა დანარჩენი რესპუბლიკის თანაბარი უფლებებით.

აეილოთ მაგალითად რსფსრ. ეს ყველაზე დიდი რესპუბლიკაა მოსახლეობის რაოდენობისა (109 მილიონი კაცი) და ტერიტორიის სიდიდის (დაახლოებით 10 მილიონი კვადრატული კილომეტრი) მიხედვით, მაგრამ რუსეთის საბჭოთა ფედერაციულ სოციალისტურ რესპუბლიკას სწორედ ისეთივე უფლებები აქვს, როგორც ყველა დანარჩენ მოკავშირე რესპუბლიკას.

გაერთიანებული რესპუბლიკების თანასწორუფლებიანობა მეორე უმნიშვნელოვანესი საფუძველია, რომელზეც შეიქმნა, განმტკიცდა და მძლავრ სახელმწიფოდ გაიზარდა საბჭოთა კავშირი.

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირი საკავშირო მრავალეროვანი სახელმწიფოა, შექმნილი თანასწორუფლებიანი რესპუბლიკების ნებაყოფლობითი გაერთიანების საფუძველზე. სსრ კავშირი მარტო საკავშირო სახელმწიფო როდია. სსრ კავშირი საბჭოთა ხალხების ძმური ოჯახია, რომლებიც ცხოვრობენ მეგობრულად და მჭიდრო თანამშრომლობით. ხალხთა ძმობა და მეგობრობა ჩვენს ყოფაცხოვრებაში დამკვიდრდა.

მოკავშირე საბჭოთა რესპუბლიკა. თვითეული მოკავშირე რესპუბლიკა წარმოადგენს მუშათა და გლეხთა საბჭოთა სოციალისტურ სახელმწიფოს, რომელიც თავისი სურვილით შედის საბჭოთა კავშირის შემადგენლობაში სხვა მოკავშირე რესპუბლიკების თანაბარი უფლებებით.

მოკავშირე რესპუბლიკის ყველა უმაღლესი და ადგილობრივი სახელმწიფო ორგანო და დაწესებულებანი მუშაობენ მისი შემქმნელი ხალხის ენაზე.

საბჭოთა კავშირის შემადგენლობაში შესვლის შემდეგ მოკავშირე რესპუბლიკა რჩება სუვერენულ, ე. ი. დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ. ეს ნიშნავს, რომ მოკავშირე რესპუბლიკა თავის ტერიტორიაზე სახელმწიფო ძალაუფლებას ახორ

ციელებს დამოუკიდებლად ყველა საკითხში, გარდა მხოლოდ იმ საკითხებისა, რომლებიც თვით მოკავშირე რესპუბლიკებმა ნებაყოფლობით გადასცეს საერთო საკავშირო, სახელმწიფო ორგანოების გამგებლობაში.

რით გამოიხატება მოკავშირე რესპუბლიკებს შორის უფლებები? ინარჩუნებს
საზღვარი

მოკავშირე რესპუბლიკას აქვს თავისი კონსტიტუცია, რომელსაც ამტკიცებს და ცვლის თვით რესპუბლიკის უმაღლესი სახელმწიფო ხელისუფლება. ამ კონსტიტუციაში ასახულია ამ ქვეყნის თავისებურებანი — ეროვნული, სამეურნეო, კულტურულ-საყოფაცხოვრებო. თვითეული მოკავშირე რესპუბლიკის კონსტიტუცია დგება სსრ კავშირის კონსტიტუციის შესაბამისად.

მოკავშირე რესპუბლიკას აქვს სახელმწიფო ხელისუფლებისა და სახელმწიფო მართვის თავისი ორგანოები, რომლებიც ახორციელებენ საკანონმდებლო, აღმასრულებელ და განმაკარგულებელ საქმიანობას რესპუბლიკის ტერიტორიაზე.

მოკავშირე რესპუბლიკას აქვს თავისი კანონები, რომლებიც გამოცემულია თვით რესპუბლიკის უმაღლესი სახელმწიფო ხელისუფლების მიერ.

მოკავშირე რესპუბლიკა ინარჩუნებს კავშირიდან თავისუფალი გამოსვლის უფლებას. ეს ყველაზე ნათლად ადასტურებს, რომ კავშირში რესპუბლიკების გაერთიანება ნამდვილად სავსებით ნებაყოფლობით ხდება.

სსრ კავშირში შესვლის შემდეგ მოკავშირე რესპუბლიკა ინარჩუნებს უფლებას თავის ტერიტორიაზე. მოკავშირე რესპუბლიკის ტერიტორია არ შეიძლება შეცვლილ იქნას მისი თანხმობის მიუღებლად. მოკავშირე რესპუბლიკების საზღვრის ცვლილებას ამტკიცებს სსრ კავშირის სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანო.

მოკავშირე რესპუბლიკას უფლება აქვს უშუალო ერთი-ერთობა დაამყაროს უცხო სახელმწიფოებთან, დადოს მათთან შეთანხმებანი, გაცვალოს დიპლომატიური წარმომადგენ-

ლები, უკრაინისა და ბელორუსის საბჭოთა სოციალისტუ-
რი რესპუბლიკები გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის
წევრები არიან. მთელ მსოფლიოში გაისმის ამ რესპუბლიკე-
ბის ხმა მშვიდობისა და დემოკრატიის დასაცავად, იმპერიო-
ლისტთა და ახალი ომის გამჩაღებელთა წინააღმდეგ.

სარ კავშირის კონსტიტუცია ავალებს საბჭოთა კავშირს
დაიცვას მოკავშირე რესპუბლიკების სუვერენული უფლებე-
ბი. ამ თავის მოვალეობას საბჭოთა კავშირი წმიდად ასრუ-
ლებს. როცა ჩვენს სამშობლოს ფაშისტური გერმანია დაეს-
ხა თავს, საერთო საკავშირო სახელმწიფო ხელისუფლებამ
მოაწყო მტრისადმი მძლავრი წინააღმდეგობა, მთელი საბჭო-
თა კავშირი აღსდგა თავზედი დამპყრობლების წინააღმდეგ.

ავტონომიური საბჭოთა რესპუბლიკა. ზოგიერთ მოკავში-
რე რესპუბლიკაში იმ ერთან ერთად, რომელმაც რესპუბლი-
კას სახელწოდება მისცა, ამა თუ იმ ადგილას ცხოვრობენ სხვა
ხალხები. ისინი ამ რესპუბლიკებში შეადგენენ მოსახლეობის
უმცირესობას, რომელიც განსხვავდება თავისი ეროვნული
თავისებურებებით. ეს ხალხები თავიანთი კეთილი სურვი-
ლით ქმნიან ავტონომიურ საბჭოთა რესპუბლიკებს.

ავტონომიური რესპუბლიკა წარმოადგენს მუშათა და
გლეხთა საბჭოთა სოციალისტურ სახელმწიფოს, რომელიც
შედის ამა თუ იმ მოკავშირე რესპუბლიკის შემადგენლობაში
(და მისი მეშვეობით — საბჭოთა კავშირში).

რუსეთის საბჭოთა ფედერაციული სოციალისტური რეს-
პუბლიკის შემადგენლობაში შედიან: თათრეთის, ბაშკირე-
თის, დაღისტანის, ბურიატ-მონღოლეთის, ყაბარდოს, კომის,
მარეთის, მორდვეთის, ჩრდილო ოსეთის, უდმურტეთის, ჩუ-
ვაშეთისა და იაკუტიის ავტონომიური საბჭოთა სოციალის-
ტური რესპუბლიკები.

საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის შე-
მადგენლობაში შედიან აფხაზეთის და აჭარის ავტონომიური
საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკები.

აზერბაიჯანის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის
შემადგენლობაში შედის ნახჭევანის ავტონომიური საბჭოთა
სოციალისტური რესპუბლიკა.

უზბეკეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის შემადგენლობაში შედის ყარაყაღღაყეთის ავტონომიური საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა.

რა სახელმწიფო უფლებები აქვს ავტონომიურ რესპუბლიკას?

ავტონომიური რესპუბლიკა თავისი ტერიტორიის ფარგლებში განახორციელებს სახელმწიფო ხელისუფლებას ავტონომიის საფუძველზე. ეს ნიშნავს, რომ ის ხალხი, რომელმაც რესპუბლიკა შექმნა, თავის ტერიტორიაზე სარგებლობს სახელმწიფო თვითმართვის უფლებებით თავისი საშინაო ცხოვრების საკითხებში. ავტონომიური რესპუბლიკის ყველა უმაღლესი და ადგილობრივი სახელმწიფო ორგანო და დაწესებულება ამ ხალხის მშობლიურ ენაზე მუშაობს.

თვითთვლ ავტონომიურ რესპუბლიკას აქვს თავისი კონსტიტუცია, რომელიც შედგენილია მის ეროვნულ თავისებურებათა გათვალისწინებით და სსრ კავშირის კონსტიტუციისა და სათანადო მოკავშირე რესპუბლიკის კონსტიტუციის შესაბამისად. ავტონომიური რესპუბლიკა გამოცემს თავის კანონებს, რომელთა შესრულება სავალდებულოა მის ტერიტორიაზე. საერთო საკავშირო კანონები და იმ მოკავშირე რესპუბლიკის კანონები, რომლის შემადგენლობაშიც ავტონომიური რესპუბლიკა შედის, აგრეთვე სავალდებულოა შესასრულებლად ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე. ავტონომიური რესპუბლიკის საზღვარს აწესებს სათანადო მოკავშირე რესპუბლიკის უმაღლესი სახელმწიფო ხელისუფლება.

ავტონომიური საბჭოთა რესპუბლიკების ასეთი სახელმწიფო მოწყობა ხელს უწყობს მათი ხალხების სახელმწიფოებრივ, სამეურნეო და კულტურული თვითშემოქმედების აღმავლობას.

ავტონომიური ოლქები და ნაციონალური ოკრუგები. რიგ-
ხობრივად მცირე საბჭოთა ხალხების ეროვნულ-სახელმწი-
ფობრივი მოწყობის ერთ-ერთ ფორმას წარმოადგენს ავტონომიური ოლქი.

რუსეთის საბჭოთა ფედერაციულ სოციალისტურ რესპუბლიკაში
პეტლიაში შედიან: ადიღეს, მთიანი ალტაის, ებრაელთა,
ტუვისა, ხაკაზეთის, ჩერქეზეთის ავტონომიური ოლქები.

აზერბაიჯანის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის
შემადგენლობაში შედის მთიანი ყარაბაღის ავტონომიური
ოლქი; საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის
შემადგენლობაში — სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური
ოლქი, ტაჯიკეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის
შემადგენლობაში — მთიანი ბადახშანის ავტონომიური ოლქი.

რიცხობრივად მცირე საბჭოთა ხალხების ეროვნულ-სა-
ხელმწიფობრივი მოწყობის მეორე ფორმას წარმოადგენს
ნაციონალური ოკრუგი. ასეთი ოკრუგები ათია. ყველა ისინი
შედიან ჩსფს რესპუბლიკის ამა თუ იმ ოლქის ან მხარის
შემადგენლობაში.

ავტონომიური ოლქებისა და ნაციონალური ოკრუგების
შექმნას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს მათი შემქმნელი ხალ-
ხების ეკონომიური და კულტურული აღმავლობისათვის.

3. ლენინურ-სტალინური ნაციონალური პოლიტიკის დიდი ნაყოფი

საბჭოთა ხალხების მიღწევები სახელმწიფოებრიობისა და
მეურნეობის განვითარებაში. ლენინურ-სტალინური ნაციონალ-
ური პოლიტიკის საფუძველზე საბჭოთა ხალხებმა დიდ
წარმატებას მიაღწიეს პოლიტიკურ ცხოვრებაში. საბჭოთა
ხალხებმა თავიუფლად შექმნეს თავიანთი ეროვნულ-სახელ-
მწიფოებრივი ორგანიზაციები — მოკავშირე რესპუბლიკე-
ბი, ავტონომიური რესპუბლიკები, ავტონომიური ოლქები,
ნაციონალური ოკრუგები. ამასთან თვითეულ ხალხს შეეძლო
გათვალისწინებინა თავისი ეროვნული თავისებურებანი და

ცხოვრება მოეწყო თავისი სურვილის მიხედვით. საბჭოთა
კავშირის ყველა რესპუბლიკის მშრომელნი აქტიურ მონაწილეობას
იღებენ სახელმწიფოს მართვაში.

რევოლუციამდე ჩვენი ქვეყნის ბევრ ხალხს ~~არც~~ მრეწველობა,
არ ჰყავდა საკუთარი მუშათა ~~არც~~ რი ინტელიგენცია. ნაციონალურ განაპირა მხარეებში სოფ-
ლის მეურნეობა ძალიან ჩამორჩენილი იყო. ადგილობრივი
მოსახლეობის კულტურული განვითარება დაბალ დონეზე
იღგა.

ლენინმა და სტალინმა კომუნისტურ პარტიას, რუსეთის
მუშათა კლასს, საბჭოთა ხელისუფლების ორგანოებს დაუსა-
ხეს ამოცანა — დახმარებოდნენ განვითარებაში ჩამორჩენილ
ხალხებს, რომ ისინი დასწეოდნენ წინ წასულ ხალხებს, მი-
ეღწიათ იმისათვის, რომ თვითეულ ხალხს ჰქონოდა მატე-
რიალური პირობები, კულტურული საშუალებანი, საკუთარი
ეროვნული კადრები, რაც საჭირო იყო ეროვნული თანას-
წორუფლებიანობის ნამდვილად განხორციელებისათვის. პარ-
ტია უდიდესი სიმტკიცითა და თანმიმდევრობით იბრძოდა ამ
ამოცანის გადასაწყვეტად, და იგი გადაწყდა.

რუსეთის მუშათა კლასის აქტიური დახმარებით ყველა
საბჭოთა რესპუბლიკის ხალხებმა უდიდეს წარმატებას მი-
აღწიეს სამრეწველო განვითარებაში. სტალინურმა ხუთწლე-
ულებმა გადამწყვეტი როლი შეასრულეს საბჭოთა რესპუბლი-
კების ეკონომიურ აღმავლობაში. მთელი საბჭოთა კავშირის
ინდუსტრიალიზაციის მაღალი ტემპის პირობებში ცალკე
საბჭოთა რესპუბლიკების მრეწველობა განსაკუთრებით
სწრაფად იზრდებოდა. 1940 წელს სსრ კავშირის მრეწველო-
ბამ 12-ჯერ გადააჭარბა 1913 წლის დონეს. ყაზახეთსა და
სომხეთში იმავე დროის მანძილზე მრეწველობა გაიზარდა
22-ჯერ და უფრო მეტად, საქართველოში — 26.5-ჯერ, ყირ-
გიზეთში — 160-ჯერ, ტაჯიკეთში — 242-ჯერ.

ხუთწლეულების მანძილზე გიგანტურად გაიზარდა უკრაინის
მრეწველობა. აქ აგებულ იქნა ევროპაში ყველაზე

მძლავრი დნეპრის ჰიდროელექტროსადგური, ახალი დიდი მეტალურგიული და მანქანათმშენებელი ქარხნები, ახალი შახტები, მალაროები, ბელორუსიაში სტალინური ხეობის დების მანძილზე აგებულ იქნა 1.700 ახალი საწარმოები და ბაიჯანში რამდენჯერმე გაიზარდა ნავთის მოპოვების ხარისხი ახალ სარეწებთან და ნავთის გადამამუშავებელ ქარხნებთან ერთად აქ წარმოიშვა სხვა დიდი სამრეწველო საწარმოებიც.

პირველხარისხოვანი მრეწველობა, აღჭურვილი უახლესი ტექნიკით, შეიქმნა იმ რაიონებში, სადაც სულ ცოტა ხნის წინათ სრულიად არ იცნობდნენ თანამედროვე ინდუსტრიას.

მძლავრი თანამედროვე მრეწველობა არის აგებული ყაზახეთში. აქ აშენებულია ფერადი მეტალურგიის დიდი საწარმოები, შექმნილია ქვანახშირის ახალი ცენტრი სარკაეში — ყარაგანდის აუზი, — აშენებულია მანქანათმშენებელი და ქიმიური ქარხნები, ელექტროსადგურები, სუფეიქრო ფაბრიკები, ხორცის კომბინატები და სხვა საწარმოები. იქ, სადაც 1930 წელს მხოლოდ ერთი ყაზახი მომთაბარის ოჯახი ცხოვრობდა, ახლა წარმოიშვა დიდი ქალაქი ბალხაში, რომელიც ახალი გიგანტური სპილენძის საღებავი ქარხნის გარშემო გაშენდა. სამამულო ომის დროს ყაზახეთში აგებულ იქნა შავი მეტალურგიის პირველი ქარხანა.

ცარიხში, რუსეთის ბურჟუაზია ეწინააღმდეგებოდნენ გროვულ განაპირა მხარეებში ფაბრიკა-ქარხნების მშენებლობას. უზბეკეთში რევოლუციამდე იყო მხოლოდ წვრილი, ნახევრადკუსტარული მრეწველობა. აქედან ბამბა ათას ვერსზე მიჰქონდათ ცენტრალურ რუსეთში, ხოლო შემდეგ უკან ბრუნდებოდა მზა ქსოვილების სახით. ახლა უზბეკეთში არის საკუთარი დიდი საფეიქრო ფაბრიკები. რესპუბლიკაში საბჭოთა ხელისუფლების არსებობის მანძილზე აშენებულია მეტალურგიული, მანქანათმშენებელი, ქიმიური, კვების მრეწველობა.

ბევრი ქარხანა, ფაბრიკა, მალარო, ელექტროსადგური შეიქმნა სხვა მოკავშირე რესპუბლიკებშიც.

მრეწველობის განვითარებასთან ერთად ყველა საბჭოთა რესპუბლიკაში გაიზარდნენ კვალიფიციური მუშების, ინჟინრების, ტექნიკოსების ნაციონალური კადრები.

საბჭოთა რესპუბლიკებში შექმნილია მოწინავე სოციალისტური სოფლის მეურნეობა. სარწყავი არხების შესაძლებელი გახადა ახალი მიწების ათვისება ნაყოფიერების გადიდება. იქ, სადაც სულ ცოტა ხნის წინათ გლეხი თოხით ჩიჩქნიდა მიწის პატარა ნაკვეთს, შეიქმნა მსხვილი კოლმეურნეობები, რომლებიც აღჭურვილი არიან თანამედროვე ტექნიკით. მომთაბარე ხალხები დასახლდნენ და შეუდგნენ კულტურულ მიწათმოქმედებას.

მოკავშირე რესპუბლიკებში ფართოდ გაჩაღდა უაღრესად სხვადასხვაგვარი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკური კულტურების წარმოება. შუა აზიის რესპუბლიკებსა და აზერბაიჯანში განვითარდა მებამბეობა, რამაც ჩვენს ქვეყანას შესაძლებლობა მისცა მთლიანად უზრუნველყო თავი ბამბით და განთავისუფლებულიყო საზღვარგარეთიდან მისი შემოტანის აუცილებლობისაგან. საქართველოში გადიდდა ჩაის პლანტაციებისა და ძვირფასი ხეხილის ნარგავების ფართობი.

სსრ კავშირის ხალხთა კულტურის აღმავლობა. საბჭოთა ხელისუფლება დიდ ზრუნვას იჩენს იმ ხალხების კულტურის აღმავლობისათვის, რომლებიც მეფის რუსეთში სისტემატურ, ეკონომიურ და ეროვნულ ჩაგვრას განიცდიდნენ. ჩვენს ქვეყანაში მოსწავლეთა რიცხვი 1914 წელთან შედარებით გაიზარდა ერთიოთხედ და უფრო მეტად, ხოლო ყირგიზეთში — 44-ჯერ, უზბეკეთში — 68-ჯერ, ტაჯიკეთში — 660-ჯერ.

მეფის იმპერიის ამ და სხვა ეროვნულ განაპირა მხარეებში იშვიათი იყო დაწყებითი სკოლებიც კი. იქ არ იყო არც ტექნიკუმები, არც უმაღლესი სასწავლებლები. ახლა ტექნიკუმები და უმაღლესი სკოლები ყველა მოკავშირე და ავტონომიურ რესპუბლიკაშია. მაგალითად, უზბეკეთის საბჭო-

თა სოციალისტურ რესპუბლიკაში არის 60-ზე მეტი ტექნიკური, 36 უმაღლესი სკოლა, საკუთარი მეცნიერებათა აკადემია სამეცნიერო-საკვლევო დაწესებულებებით.

ყირგიზეთში რევოლუციამდე თვითმკურნალობის მცხოვრებიდან 98 წერა-კითხვის უცოდინარი იყო. ამჟამად ჩამოსათვლელი იყო გიმნაზია დამთავრებული ყირგიზელი. უმაღლესი განათლების მქონე ყირგიზი სულ არ იყო. ახლა ყირგიზეთს ჰყავს საკუთარი ინჟინრები, აგრონომები, ზოოტექნიკოსები, ექიმები, საკუთარი მეცნიერები. რესპუბლიკაში შექმნილია 20-ზე მეტი სამეცნიერო-საკვლევო დაწესებულება. ახალგაზრდობა მშობლიურ ყირგიზულ ენაზე სწავლობს არა მარტო საშუალო სკოლებში, არამედ უმაღლეს სასწავლებლებშიც. ყაზახეთში რევოლუციამდე წერა-კითხვის მცოდნე მხოლოდ 2 პროცენტი იყო, ახლა კი 98 პროცენტი. კოლონიურ ინდოეთში კი წერა-კითხვის მცოდნე მხოლოდ 10 პროცენტია. 30 წლის მანძილზე წერა-კითხვის მცოდნეობა ინდოეთში 1 პროცენტით გაიზარდა, ხოლო ყაზახეთში—96 პროცენტით.

საბჭოთა ხელისუფლების წლებში შექმნილია დამწერლობა რუსეთის 40 ეროვნებისათვის, რომლებსაც რევოლუციამდე იგი სრულიად არ ჰქონდათ.

ფართოდ გაჩაღდა წიგნებისა და გაზეთების გამოცემა ეროვნულ ენებზე. წინათ ეს ხსენებაშიც არ იყო. მაგალითად, თურქმენეთში რევოლუციამდე თურქმენულ ენაზე არც ერთი გაზეთი არ გამოდიოდა, 1947 წელს აქ უკვე იყო 48 გაზეთი თურქმენულ ენაზე.

ძირეულად გაუმჯობესდა ჯანმრთელობის დაცვა. მეფის რუსეთის ბევრ განაპირა მხარეში არც ერთი ექიმი, არც ერთი საავადმყოფო არ იყო. ახლა ყველა ჩვენს რესპუბლიკაში არის საავადმყოფოების, ამბულატორიების, პოლიკლინიკების, სამშობიარო სახლების ფართო ქსელი. მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვაზე უზბეკეთში ახლა იხარჯება 250-ჯერ მეტი სახსრები, ვიდრე მეფის დროს იხარჯებოდა.

ყველა საბჭოთა რესპუბლიკაში ფართოდ გაჩაღდა ხაძეკ ნიერო-კვლევითი მუშაობა. უკრაინის, ბელორუსის, უსსრ კეთის, ყაზახეთის, საქართველოს, აზერბაიჯანის, ლიტვის, ლატვიის, სომხეთის, ესტონეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკებში შექმნილია მეცნიერებათა აკადემიები, გიზეთის, ტაჯიკეთის, თურქმენეთის მოკავშირე რესპუბლიკებში მუშაობენ სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ფილიალები (განყოფილებანი).

საბჭოთა ხელისუფლების წლებში აყვავდა სსრ კავშირის ყველა ხალხის ლიტერატურა და ხელოვნება. სსრ კავშირის ხალხებს სამართლიანად შეუძლიათ იამაყონ დიდი მიღწევებით ეროვნული მხატვრული ლიტერატურის, მუსიკის, ფერწერის, თეატრალური ხელოვნების განვითარებაში. საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირში ეროვნული კულტურები ერთმეორეს აესებენ და ამდიდრებენ, მაგალითად, რუსი მწერლების ნაწარმოებნი ყველა საბჭოთა ხალხმა გაიცნო თავის მშობლიურ ენაზე, ხოლო სხვა ეროვნებათა მწერლების თარგმნილი ნაწარმოებნი ცნობილია რუსი ხალხისათვის. ეროვნული კულტურის განვითარება კი არ თიშავს, არამედ აახლოვებს სსრ კავშირის ხალხებს. საბჭოთა კულტურა ფორმით ნაციონალური და შინაარსით სოციალისტური კულტურაა.

ხალხთა მეგობრობა საბჭოთა კავშირის ძალის წყაროა. საბჭოთა წყობილების დიდ მონაპოვარს წარმოადგენს ხალხთა მეგობრული თანამშრომლობის შექმნა.

სსრ კავშირის ხალხთა მეგობრობა შეიქმნა მშრომელთა ბრძოლაში ექსპლოატატორული კლასების წინააღმდეგ, ექსპლოატაციისა და ყოველგვარი ჩაგვრის მოსპობის საფუძველზე, საბჭოთა ხელისუფლების მიერ ლენინურ-სტალინური ნაციონალური პოლიტიკის განხორციელების საფუძველზე, იმ ისტორიულ წარმატებათა საფუძველზე, რაც საბჭოთა რესპუბლიკებმა მოიპოვეს თავიანთ სამეურნეო განვითარებასა და ეროვნული კულტურის აყვავებაში.

ამხანაგი სტალინი მოხსენებაში „სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტის შესახებ“, ახასიათებდა რა ჩვენს ქვეყანაში შექმნილ ხალხთა მეგობრობას, ამბობდა: „არასტებობამ ექსპლოატატორული კლასებისამ, რომლებიც ერებს შორის ჩხუბის ძირითად ორგანიზატორებს წარმოადგენენ, სწრაფობამ ექსპლოატაციისამ, რომელიც ურთიერთ უსწრაფობას უწერგავს და ნაციონალისტურ ვნებებს აღვივებს; იმან, რომ ძალაუფლების სათავეში დგას მუშათა კლასი, რომელიც მტერია ყოველგვარი დამონებისა და ერთგული მატარებელია ინტერნაციონალიზმის იდეებისა; ხალხთა ურთიერთ დახმარების ფაქტიურმა განხორციელებამ სამეურნეო და სოზოგადობრივი ცხოვრების ყველა დარგში; ბოლოს, სსრ კავშირის ხალხთა ნაციონალური კულტურის, ფორმით ნაციონალური, შინაარსით სოციალისტური კულტურის აყვავებამ, — ყოველივე ამან და მათმა შესაგავსებმა ფაქტორებმა მიგვიყვანა იქამდე, რომ ძირფესვიანად შეიცვალა სსრ კავშირის ხალხთა სახე, გაქრა მათში ურთიერთ უნდობლობის გრძნობა, განვითარდა ურთიერთ მეგობრობის გრძნობა და, ამრიგად, მოგვარდა ხალხთა ნამდვილი ძმური თანამშრომლობა ერთიანი საკავშირო სახელმწიფოს სისტემაში .

ამის შედეგად ახლა ჩვენ გვაქვს საცესებით ჩამოყალიბებული მრავალეროვანი სოციალისტური სახელმწიფო, რომელმაც ყოველგვარ განსაცდელს გაუძლო და რომლის სიმტკიცეც შეშურდებოდა რომელიც ვნებათ ნაციონალურ სახელმწიფოს ქვეყნიერების რომელიც ვნებათ ნაწილში“).

ბოლშევიკური პარტია და მისი ბელადები ლენინი და სტალინი ყველა ერის მშრომელებს ზრდიდნენ ურთიერთ პატივისცემისა და ურთიერთ დახმარების სულისკვეთებით. ბოლშევიკური პარტია შეურიგებელ ბრძოლას ეწეოდა ევლიკოროსული შოვინიზმის წინააღმდეგ, რაც გამოიხატებოდა პრაქუსი ხალხებისადმი, მათი კულტურისადმი უგულვებელმყოფელი დამოკიდებულებით, იმ მისწრაფებით, რომ მოოს-

⁶ ი. სტალინი. „ლენინიზმის საკითხები“, გვ. 639.

პოთ ეროვნული საბჭოთა რესპუბლიკები. პარტია აგრეთვე
გადამწყვეტ ბრძოლას ეწეოდა ადგილობრივი ნაციონალისტ-
მისაყენ გადახრის წინააღმდეგ, რომელიც გამოიხატებოდა იმ
მისწრაფებით, რომ განეკრძებულეყვნენ და თავიანთი
ეროვნული ნაქუქის ფარგლებში ჩაკეტილიყვნენ, განეკრძა-
ნენ სოციალისტური მშენებლობის საერთო საქმეს. ორივე
გადახრა ასახავდა ბურჟუაზიული ელემენტების ინტერესებ-
სა და შეხედულებებს და სერიოზულ საფრთხეს წარმოად-
გენდა, ვინაიდან ემუქრებოდა ხალხთა მეგობრობის საქმეს.

ველიკოროსული შოენისტებისა და ადგილობრივი ნა-
ციონალისტების დაუმარცხებლად არ შეიძლებოდა ხალხთა
მეგობრული თანამშრომლობისა და ურთიერთ დახმარების
მოგვარება, არ შეიძლებოდა ჩვენი მრავალეროვანი სახელ-
მწიფოს განმტკიცება. ბოლშევიკურმა პარტიამ გაანადგურა
ყველა ჯურის ნაციონალ-უკლონისტი და დარაზმა ჩვენი
ქვეყნის მთელი ხალხები ერთიან ძმურ ოჯახად, აღზარდა
ისინი საერთო სახალხო, საერთო სახელმწიფოებრივი ინტე-
რესების შეგნების სულისკვეთებით. ყველა ერის მშრომელ-
ნი ზრუნავენ არა მარტო თავიანთი ინტერესებისათვის, არა
მარტო თავიანთი ნაციონალური რესპუბლიკის ინტერესები-
სათვის, არამედ ყველა ხალხის, მთელი ჩვენი მრავალერო-
ვანი სოციალისტური სახელმწიფოს ძირითადი ინტერესები-
სათვისაც.

ამხანაგი სტალინი ჯერ კიდევ 1935 წელს აღნიშნავდა,
რომ საბჭოთა ნაციონალური პოლიტიკის ყველაზე ძვირფა-
ხი მიღწევაა ხალხთა მეგობრობა. ამხანაგმა სტალინმა თქვა,
რომ „ვიდრე ეს მეგობრობა არსებობს, ჩვენი ქვეყნის ხალ-
ხები თავისუფალი და უძლეველი იქნებიან. არავინ, არც
შინაური, არც გარეშე მტერი, ჩვენთვის საშიში არ არის,
ვიდრე ეს მეგობრობა ცოცხლობს და დღევრძელობს.“^{*)}

^{*)} ლენინი და სტალინი. ნაწარმოებთა კრებული. საკავშირო კ. ზ. (ბ) ის-
ტორიის შესასწავლად. ტომი III, გვ. 660.

1 ამხანაგ სტალინის ეს სიტყვები ცხოვრებამ საჭირო დაა-
დატურა. საბჭოთა ხალხების დიადმა მეგობრობამ ცხადყო
მთელი თავისი ძალა მშვიდობიანი მშენებლობის საქმეშიც
და სამამულო ომის დროსაც.

გ. ი. ბ. ლ. ი. მ. თ. ე. კ.

მშვიდობიანი მშენებლობის პერიოდში ხალხთა მეგობრო-
ბა გვეხმარება ავამაღლოთ მეურნეობა, წინ წააწიოთ კულ-
ტურისა და მეცნიერების განვითარება, განვამტკიცოთ სა-
ხელმწიფოს ძლიერება.

ომის მძიმე წლებში ყველა ეროვნების საბჭოთა ადამიანე-
ბი უფრო მეტად დარწმუნდნენ სსრ კავშირის ხალხთა მე-
გობრობისა და ძმობის დიდ მნიშვნელობაში. განა შეძლებდ-
ნენ ცალკეული საბჭოთა ხალხები სათითოოდ გამკლავებოდ-
ნენ ფაშისტურ გერმანიას? განა შეძლებდნენ უკრაინელი, ბე-
ლორუსი, მოლდაველი, ლიტველი, ლატვიელი, ესტონელი,
კარელი ხალხები საკუთარი ძალით მოეშორებინათ ჰიტლერ-
ული უღელი? რასაკვირველია, არა. მხოლოდ იმის მეოხე-
ბით, რომ ჩვენი ქვეყნის ყველა ხალხი რუსი ხალხის მეთაუ-
რობით გაერთიანებული იყო საბჭოთა კავშირში, მტერი და-
მარცხებულ იქნა. სამამულო ომის დროს რუსმა ხალხმა დი-
დი მსხვერპლი გაიღო მტერზე გამარჯვებისათვის. თავისი
ნათელი გონების, მტკიცე ხასიათისა და მოთმინების მეოხე-
ბით რუსმა ხალხმა დაიმსახურა საერთო აღიარება, როგორც
საბჭოთა კავშირის ხელმძღვანელი ძალისა ჩვენი ქვეყნის
ყველა ხალხთა შორის.

საბჭოთა ხალხების მეგობრობამ ომის ცუცხლში ვაუძლო
ყველაზე მძიმე განსაცდელს. საბჭოთა კავშირი, რომელიც
იციავდა ხალხთა თავისუფლების, თანასწორუფლებიანობისა
და მეგობრობის იდეებს, მძიმე ომიდან გამარჯვებული გა-
მოვიდა. ხოლო გერმანიის ფაშისტური სახელმწიფო, რომე-
ლიც ცდილობდა დაემყარებინა ერთი ერის ბატონობა და
დაემორჩილებინა ყველა დანარჩენი ერი, განადგურებულ
იქნა.

ომის შემდგომ პერიოდშიც ჩვენ ყოველდღე ვრწმუნდებით საბჭოთა კავშირის ხალხთა ძმური თანამეგობრობის მძლავრ ძალაში. სარ კავშირის ყველა ხალხი დახმარებას უწყვეტად უწოდებს რწმუნების აღდგენაში გერმანელთა შემოსევისაგან დასაცავად. საბჭოთა რესპუბლიკებს. საბჭოთა ხალხების ერთიანი ოჯახი კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით წარმატებით აღადგენს და ავითარებს მრეწველობას, სოფლის მეურნეობას, ტრანსპორტს, წინ მიჰყავს სოციალისტური კულტურა.

იმ დროს, როცა კაპიტალისტურ სამყაროში იმპერიალიზმები უფრო მეტად ჩაგრავენ კოლონიების ხალხებს, ჩვენში, საბჭოთა კავშირში, ხალხთა მეგობრობა მტკიცდება და ვითარდება.

კოლონიების ხალხები ვერ ურიგდებიან თავიანთ მდგომარეობას. ისინი თავიანთი მჩაგვრელების წინააღმდეგ ეწევიან გაათრებულ ბრძოლას — შეუპოვარ, დღითი დღე მზარდ ბრძოლას. ეს ასუსტებს კაპიტალიზმს.

საბჭოთა კავშირში არ არის და არც შეიძლება იყოს არავითარი ეროვნული შუღლი და ბრძოლა. საბჭოთა კავშირში არის მშვიდობა, ხალხთა მეგობრობა და თანამშრომლობა. ეს არის საბჭოთა კავშირის ძალა, ურღვევი სიმტკიცე, უდიდესი უპირატესობა ბურჟუაზიული მრავალეროვანი სახელმწიფოების წინაშე.

საბჭოთა კავშირი მსოფლიოში პირველი ქვეყანაა, რომელმაც სამართლიანად გადაჭრა ნაციონალური საკითხი. საბჭოთა ხალხმა გააცამტვერა და უკუაგდო იმპერიალისტთა საზიზღარი ჭორები იმის შესახებ, რომ ჩამორჩენილი ხალხები თითქოს არასრულფასოვანი ხალხებია. საბჭოთა ხალხმა საქმით ცხადყო, რომ წინათ ჩამორჩენილ ხალხებს, რომლებიც განთავისუფლდნენ კოლონიური ჩაგვრისაგან და სოციალიზმის გზას დაადგნენ, შეუძლიათ მოკლე ხანში მოწინავეთა რიგებში გამოვიდნენ.

საბჭოთა მრავალეროვანი სახელმწიფოს დიდი შაჯალიო-
თი, რომელმაც უზრუნველყო საბჭოთა კავშირის ყველა ხალ-
ხის თავისუფალი განვითარება, უჩვენებს უწყვეტ მსახურს ჩაგ-
რულ ხალხებს გზას იმპერიალიზმის ტყვეობისგან განთავისუფ-
ლდებისაკენ, აღადგინოვანებს მათ კოლონიური მონობის
წინააღმდეგ საბრძოლველად.

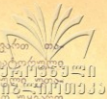
4. საბჭოთა პატრიოტიზმი ჩვენი საზოგადოების განვითარების მძლავრი ძალაა

საბჭოთა კავშირი მშრომელთა სამშობლოა. ოქტომბრის
რევოლუციამდე რუსეთის მუშები და გლეხები, ისევე რო-
გორც დღემდე ბურჟუაზიული სახელმწიფოების მუშები და
გლეხები, თავიანთ ქვეყანაში დევნილი და ჩაგრული იყვნენ.
ექსპლოატატორთა ძალაუფლების დამბობით და საბჭოთა
ხელისუფლების მოპოვებით რუსეთის მუშები და გლეხები
თავიანთი ქვეყნის ბატონ-პატრონები გახდნენ. ამან წარმოშ-
ვა მხურვალე სიყვარულის გრძნობა საბჭოთა სამშობლოსად-
მი, საბჭოთა პატრიოტიზმის გრძნობა.

ლენინი გვასწავლიდა, რომ მას შემდეგ, რაც ჩვენს ქვეყა-
ნაში კაპიტალიზმი დამბობილ იქნა და დამყარდა პროლეტა-
რიატის დიქტატურა, მშრომელებმა პოვეს თავიანთი, სოცია-
ლისტური სამშობლო. ლენინი ამბობდა, რომ იმ რუსეთს,
რომელიც განთავისუფლდა კაპიტალისტური უღლისაგან,
რომელმაც „ტანჯვით მოახდინა თავისი საბჭოთა რევოლუ-
ცია, ამ რუსეთს ჩვენ დავიცავთ უკანასკნელ სისხლის წვე-
თამდე!“¹)

საბჭოთა ადამიანებს მხურვალედ უყვართ თავიანთი სამშობ-
ლო—მუშებისა და გლეხების სახელმწიფო, სახელმწიფო, რო-
მელშიც ხელისუფლება მშრომელებს ეკუთვნით და რომელიც
სამუდამოდ განთავისუფლებულია ექსპლოატაციისაგან. გა-

¹ ვ. ი. ლენინი. თხზულებანი. ტომი XXV, გვ. 59.

ქირეებისაგან, სიბნელისაგან. მათ მხურვალედ უყვართ თი
 ვიანთი ქვეყანა, რომელშიც არ არის ექსპლოატაციული
 კლასები და კლასობრივი ჩაგვრა, არ არის ეროვნული
 ნასწორობა და ეროვნული შუღლი. მათ მხურვალედ უყვართ
 თავიანთი ქვეყანა, რომელიც ყველა ქვეყნის პროლეტარებს
 მთელი მსოფლიოს მშრომელთა სამშობლოდ მიაჩნიათ.

საბჭოთა პატრიოტიზმი მკლავნდება საბჭოთა ადამიანების
 მზადყოფნაში—მთელი ძალები, და თუ საჭირო იქნება, სი-
 ცოცხლედ მოახმარონ სოციალისტური სამშობლოს კეთილ-
 დღეობას, კომუნნიზმის კეთილდღეობას.

საბჭოთა პატრიოტიზმის ცხოველყოფელი ძალა. საბჭოთა
 პატრიოტი აქტიური მებრძოლია თავისი დიდი სოციალის-
 ტური სამშობლოს აყვავებისათვის, თავისი ხალხის ბედნიე-
 რებისათვის. იგი გადაჭრით იბრძვის საბჭოთა კავშირის ყვე-
 ლა მტრების წინააღმდეგ. სოციალისტური სამშობლოსადმი
 სიყვარულმა და მისი მტრებისადმი სიძულვილმა საბჭოთა
 ადამიანებს მისცეს დიდი, უძლეველი ძალა 1941-1945 წლე-
 ბის სამამულო ომის პერიოდში. საბჭოთა პატრიოტიზმი იყო
 ფრონტზე და ზურგში საბჭოთა ადამიანების გამირობის, მა-
 მაცობის, სიმტკიცის დაუშრეტელი წყარო.

საბჭოთა ქვეყანაში მშრომელები თავიანთ სიყვარულს სამ-
 შობლოსადმი ამკლავნებენ ყოველდღიურ შრომაში. მათ
 იციან, რომ მათი შრომა ხმარდება არა კაპიტალისტს, არამედ
 თვით მათ, მთელ საზოგადოებას. ყოველი დღე ჩვენში წარ-
 მოშობს შრომის გამირობს, რომლებიც დიდებით არიან მო-
 სილნი, სოციალისტური შეჯიბრების, სტახანოვეური მოძრაო-
 ბის მოწინავეებს.

კაპიტალისტურ საზოგადოებაში ბურჟუაზია ამახინჯებს
 ადამიანთა ეროვნულ გრძნობებს და პატრიოტიზმის სახით
 ნერგავს ნაციონალისტურ და რასობრივ ცრურწმენებს, თე-
 სავს მტრობასა და სიძულვილს სხვა ერებისადმი, იმისათვის,
 რომ სხვადასხვა ერის მშრომელთა ყურადღება ჩამოაცილოს
 მათი საერთო საარსებო ინტერესებისათვის ბრძოლას.

საბჭოთა პატრიოტიზმი ახალი პატრიოტიზმია, როგორც არ ჰქონია წარსულში ჩვენ ხალხს, როგორც არ აქვს კაპიტალისტურა ქვეყნების ხალხებს.

ამხანაგი სტალინი ამბობს:

ეროვნული
გზისკითხვა

„საბჭოთა პატრიოტიზმის ძალა იმაში მდგომარეობს, რომ მის საფუძველს წარმოადგენენ არა რასობრივი ან ნაციონალისტური ცრურწმენანი, არამედ ხალხის ღრმა ერთუღლება თავისი საბჭოთა სამშობლოსადმი, ჩვენი ქვეყნის ყველა ერის მშრომელთა ძმური თანამეგობრობა. საბჭოთა პატრიოტიზმში პარპონიულად შეხამებულია საბჭოთა კავშირის ხალხთა ნაციონალური ტრადიციები და ყველა მშრომელთა საერთო სასაოცოცხლო ინტერესები. საბჭოთა პატრიოტიზმი კი არ თიშავს, არამედ, პირიქით, ერთიან ძმურ ოჯახად აკავშირებს ჩვენი ქვეყნის ყველა ერსა და ეროვნებას. ამაში უნდა ვხედავდეთ საბჭოთა კავშირის ხალხთა ურღვევი და სულ უფრო და უფრო მტკიცე მეგობრობის საფუძველებს.“^{*)}

საბჭოთა პატრიოტიზმი მოითხოვს, რომ ეროვნული ტრადიციები, ერთი ერის ინტერესები არ დაუპირისპიროს ჩვენი ქვეყნის ყველა ერის მშრომელთა საერთო ინტერესებს, რომ ყველა ერის ადამიანები იცავდნენ საერთო სახალხო, საერთო სახელმწიფო ინტერესებს. ჩვენს ქვეყანაში თვითუღლი ერის ადამიანები აფასებენ ყოველივე საუკეთესოს, რაც კი მათი ხალხების ისტორიაში იყო და ავითარებენ თავიანთ ეროვნულ კულტურას. მაგრამ ისინი არ იკეტებიან ეროვნულ ნაქუქში, არამედ თავს ვრძნობენ ერთიანი საბჭოთა სახელმწიფოს მოქალაქეებად. ჩვენი ქვეყნის ყველა ხალხი საბჭოთა კავშირში ხედავს თავის ერთიან, მძლავრ სოციალისტურ სამშობლოს — თავისუფალ რესპუბლიკათა ურღვევ კავშირს.

პატრიოტიზმი და ინტერნაციონალიზმი. საბჭოთა ადამიანებს ღრმად აქვთ შეგნებული საბჭოთა წყობილების უპირა-

^{*)} ა. სტალინი. „საბჭოთა კავშირის დიდი სამამულო ომი, შესახებ“, მე-5 გამოცემა, გვერდი 178.

ტესობა ყოველგვარი სხვა საზოგადოებრივი წყობილების წინაშე და კანონიერად ამაყოფენ იმით, რომ ანეთი წყობილება მსოფლიოში პირველად შეიქმნა ჩვენს ქვეყანაში. თა საზოგადოება კაპიტალისტურ საზოგადოებას იმიტომ რომ იქ, ბურჟუაზიულ ქვეყნებში, ცხოვრობენ თითქოს რაღაც არასრულფასოვანი ადამიანები, არამედ იმიტომ, რომ იქ მშრომელი ადამიანი დაჩაგრული, დაბეჩავებულია კაპიტალიზმის უღლით, იმიტომ, რომ იქ ნორმალურად ითვლება ადამიანის მიერ ადამიანის ექსპლოატაცია, ადამიანის პიროვნების დამცირება ფულის ტომრის ძალაუფლებით.

საბჭოთა პატრიოტიზმი კი არ თიშავს ჩვენი ქვეყნის ადამიანებს სხვა ქვეყნების მშრომელთაგან, არამედ მოითხოვს მშრომელთა საერთაშორისო სოლიდარობის განმტკიცებას. საბჭოთა კავშირის ხალხები პატივს სცემენ უცხოეთის ქვეყნების ხალხთა უფლებებსა და დამოუკიდებლობას, ისინი ყოველთვის იჩენდნენ და იჩენენ მზადყოფნას—იცხოვრონ სხვა ქვეყნებთან მშვიდობიანად და მეგობრულად. ეს არის თავისუფლებისმოყვარე ხალხებთან ჩვენი სახელმწიფოს მზარდი კავშირის საფუძველი.

საბჭოთა ადამიანები ცხოვრობენ და იბრძვიან ინტერნაციონალიზმის ლენინური დროში. ბოლშევიკური პარტია საბჭოთა ადამიანებს ზრდის მშრომელთა საერთაშორისო სოლიდარობის განმტკიცების სულისკვეთებით.

ვ. ი. ლენინი 1913 წელს „პრავედაში“ წერდა:

„ძველ სამყაროს, ეროვნული ჩაგვრის, ეროვნული შუღლის ან ეროვნული განკერძოებულობის სამყაროს მუშები უპირისპირებენ ყველა ერის მშრომელთა ერთიანობის ახალ სამყაროს, რომელშიც ადგილი არ არის არც ერთი პრივილეგიისათვის, არც ადამიანის მიერ ადამიანის ოდნავი ჩაგვრისათვის.“

* ვ. ი. ლენინი. თხზულებანი, ტომი XVI, გვ. 390.

საბჭოთა კავშირი ემყარება არა მარტო თვის მძლავრ/ში-
ნაგან ძალებს, არამედ ყველა ქვეყნის მშრომელთა მხარდაჭერა-
რისაც.

საბჭოთა კავშირი

„სსრ კავშირის მუშათა კლასი, — ამბობს აბნანავი
სტალინი, — მსოფლიო პროლეტარიატის ნაწილია, მისი მო-
წინავე რაზმია, ჩვენი რესპუბლიკა კი — მსოფლიო პროლეტა-
რიატის პირშეშა. ექვს გარეშეა, მას რომ დახმარებას არ
უწევდეს კაპიტალისტური ქვეყნების მუშათა კლასი, ის ვერ
შეინარჩუნებდა ძილაუფლებას, ვერ უზრუნველყოფდა პი-
რობებს სოციალისტური მშენებლობისათვის, — მამასადამე,
მას არ ექნებოდა ის წარმატებანი, რომელნიც ახლა აქვს.
სსრ კავშირის მუშათა კლასის ინტერნაციონალური კავშირი
კაპიტალისტური ქვეყნების მუშებთან, სსრ კავშირის მუშე-
ბის ძმური კავშირი ყველა ქვეყნის მუშებთან — აი საბჭოე-
ბის რესპუბლიკის ძალისა და ძლიერების ერთ-ერთი ქვაკუთ-
ხედი“.¹⁰

საბჭოთა ადამიანები ერთგული არიან ინტერნაციონალიზ-
მის სულისკვეთებისა, მშრომელთა საერთაშორისო სოლიდა-
რობის სულისკვეთებისა. კომუნისტური საზოგადოების ძლე-
ვამოსილი მშენებლობით საბჭოთა ხალხი აახლოებს მუშათა
კლასის გამარჯვებას მთელ მსოფლიოში.

საბჭოთა პარტიოტები დაძაბულად მუშაობენ სოციალის-
ტური სამშობლოს საკეთილდღეოდ და შეგნებული აქვთ,
რომ საბჭოთა კავშირის წარმატებანი ადამრთოვანებენ უც-
ხოეთის ქვეყნების მუშათა კლასს, უნერგავენ მას თავისი ძა-
ლების რწმენას, კაპიტალიზმზე გამარჯვების რწმენას. მეო-
რე მხრივ, ჩვენს ძმებს — მთელი მსოფლიოს პროლეტარებს
— შეგნებული აქვთ, რომ რაც უფრო მტკიცეა საბჭოთა კავ-
შირი, მით უფრო მტკიცეა ერთიანი სოციალისტური ფრონ-
ტი, რომელიც იბრძვის იმპერიალიზმის ძალებს წინააღმდეგ
მშვიდობისათვის, დემოკრატიისა და სოციალიზმისათვის.

¹⁰ ა. სტალინი. „ლენინიზმის საკითხები“, გვ. 605.

ჩვენი ხალხი ამაყობს იმით, რომ სოციალისტური სახელმწიფო ნიშნულია ყველა ხალხისათვის, რომელიც იბრძვის თავის განათავისუფლებლად კაპიტალიზმის უღლისაგან. ჩვენი ხალხი ამაყობს იმით, რომ სოციალისტური დემოკრატია მშვენიერად სარკვეში დამკვიდრდა, აღაფრთოვანებს ბურჟუაზიული ქვეყნების მშრომელებს კაპიტალისტური მონობის წინააღმდეგ საბრძოლველად.

მოკლე დასკვნები

ბურჟუაზიის ნაციონალური პოლიტიკა ხალხთა ჩაგვრისა და დამონების პოლიტიკაა. ასეთი იყო რუსეთის ცარიზმისა და რუსეთის ბურჟუაზიის პოლიტიკა. ასეთია ახლაც ამერიკის შეერთებული შტატების, ინგლისის, საფრანგეთის, პოლანდიის, ბელგიისა და სხვა იმპერიალისტური სახელმწიფოების პოლიტიკა. ისინი დაუნდობლად ჩაგრავენ კოლონიების ხალხებს და ერთმანეთს უსისოიანებენ შათ.

დიდმა ოქტომბრის სოციალისტურმა რევოლუციამ ბოლო მოუღო ცარიზმისა და რუსეთის კაპიტალიზმის მიჩაგვრელურ ნაციონალურ პოლიტიკას. კომუნისტურმა პარტიამ და საბჭოთა ხელისუფლებამ გამოაცხადეს ჩვენი ქვეყნის ყველა ხალხის თანასწორობა და საქმით უზრუნველყვეს ეს თანასწორობა.

კომუნისტური პარტია ჩვენი ქვეყნის ყველა ხალხის მშრომელთ ზრდის ურთიერთ პატივისცემისა და ძმური თანამეგობრობის სულისკვეთებით. ნებაყოფლობისა და თანასწორუფლებიანობის საფუძველზე საბჭოთა რესპუბლიკები გაერთიანდნენ საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირში.

საბჭოთა ხელისუფლების ლენინურ-სტალინური პოლიტიკის მეოხებით სარკვეირს ხალხებმა უდიდეს წარმატებებს მიაღწიეს პოლიტიკურ, სამეურნეო და კულტურულ განვითარებაში. რუსმა ხალხმა მოძვე საბჭოთა ხალხებს დიდი დახმ-

რება გაუწია მრეწველობის მშენებლობაში, მსხვილი მექანი-
ზებული საკოლმეურნეო მიწათმოქმედების შექმნაში, კლ-
რების აღზრდაში, კულტურის აღმავლობაში. **საბჭოთა კავშირის**
სოციალისტური მშენებლობის მსვლელებზე **საბჭოთა**
ხალხების მეგობრობა განმტკიცდა. სამამულო ომის წლებში
ეგი უფრო მეტად გამოიწრთო. საბჭოთა კავშირის ყველა
ხალხი მეტად იცავდა თავის სამშობლოს, თავის დიად სო-
ციალისტურ მონაპოვარს.

ომის შემდგომ პერიოდში საბჭოთა ხალხების ოჯახი წარმა-
ტებით აღადგენს და ავითარებს სახალხო მეურნეობას, წინ
წეეს სოციალისტურ კულტურას, განამტკიცებს მრავალერო-
ვანი საბჭოთა სახელმწიფოს ეკონომიურ ძლიერებას და
თავდაცვისუნარიანობას.

საბჭოთა კავშირის ძალის დიდ წყაროს წარმოადგენს ცხო-
ველმყოფელი საბჭოთა პატრიოტიზმი. საბჭოთა სამშობლო-
სადმი ერთგულება აღაფრთოვანებს საბჭოთა ადამიანებს
თავდადებული შრომისა და საგმირო საქმეებისათვის.

ქართული
ნაციონალური
ბიბლიოთეკა